

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 5.4.2018
SWD(2018) 87 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA

Oheisasiakirja

**ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi
työntekijöiden suojelemisesta syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville tekijöille tai perimän
muutoksia aiheuttaville aineille altistumiseen työssä liittyviltä vaaroilta annetun
direktiivin 2004/37/EY muuttamisesta**

{COM(2018) 171 final} - {SWD(2018) 88 final}

Vaikutustenarvioinnin tiivistelmä

Vaikutustenarviointi – uusi ehdotus karsinogeeneja ja mutageeneja koskevan direktiivin 2004/37/EY liitteiden muuttamiseksi

A. Toimenpiteen tarve

Miksi? Mihin ongelmaan puututaan?

Altistuminen karsinogeeneille ja mutageeneille työpaikalla voi aiheuttaa syöpää, joka on suurin työhön liittyvä terveysongelma EU28-maissa. Se voi aiheuttaa myös muita merkittäviä terveysongelmia. Edistääksien työntekijöiden suojelua tällaisilta riskeiltä EU on antanut karsinogeeneja ja mutageeneja koskevan direktiivin 2004/37/EY. Siinä säädetään alaa koskevista vaatimuksista, muun muassa työperäisen altistumisen raja-arvoista, joilla poistetaan altistuminen tai vähennetään sitä. Direktiiviä on päivitettävä säännöllisesti, jotta voidaan ottaa huomioon saatavilla olevat tiedot, myös tieteelliset ja tekniset tiedot. Direktiivin päivittämiseksi on esitetty kaksi lainsäädäntöehdotusta (COM(2016) 248 ja COM(2017)11), joissa käsitellään yhteensä 20:tä karsinogeenia. Lainsäädäntövallan käyttäjät ovat jo hyväksyneet ensimmäisen näistä muutoksista (direktiivi (EU) 2017/2398). Tässä kolmannen ehdotuksen liitteenä olevassa vaikutustenarvioinnissa käsitellään vielä viittä kemiallista ainetta, joille noin 1 000 000 työntekijää altistuu työpaikoillaan.

Mitä toimenpiteellä on tarkoitus saada aikaan?

Aloitteella on kolme erityistä tavoitetta:

- vähennetään työperäistä altistumista karsinogeeneille ja mutageeneille Euroopan unionissa;
- parannetaan EU-puiteiden tehokkuutta päivittämällä sitä tieteellisen asiantuntijuuden pohjalta;
- saavutetaan tasapainoisempi työntekijöiden suojelu kaikkialla EU:ssa karsinogeeneilta niin, että lisätään samalla selkeyttä ja varmistetaan tasapuolisemmat toimintaedellytykset talouden toimijoiden kannalta.

Mitä lisäarvoa saadaan toimenpiteen toteuttamisesta EU:n tasolla?

Uusien työperäisen altistuksen raja-arvojen vahvistaminen tai vanhojen tarkistaminen direktiivin liitteessä III tuo selkeyttä työnantajien ja täytäntöönpanoviranomaisten kannalta ja helpottaa ja parantaa näin direktiivin säännösten noudattamista ja täytäntöönpanoa ja parantaa siten työntekijöiden suojelua. Alentamalla voimassa olevia ja vahvistamalla uusia kansallisia raja-arvoja EU:n toimilla voidaan parantaa entisestään kaikkien EU:n työntekijöiden suojan perustasoa tällä alalla ja tasapuolistaa EU:n yritysten toimintaedellytyksiä. Jäsenvaltioiden yksin toteuttamat toimet eivät riitä näiden ongelmien ratkaisemiseen, joten EU:n tason toimet vaikuttavat olevan tämän tavoitteen toteuttamiseksi tarpeellisia ja SEUT-sopimuksen 5 artiklan 3 kohdan mukaisia.

B. Ratkaisut

Mitä lainsäädännöllisiä ja muita toimenpidevaihtoehtoja on harkittu? Onko jokin vaihtoehto arvioitu parhaaksi? Miksi?

Kyseessä olevien karsinogeenien osalta kartoitettiin ja hylättiin erinäisiä vaihtoehtoja. Esimerkiksi karsinogeenien työpaikalla kieltämisen katsottiin olevan kohtuutonta, eivätkä muut kuin lainsäädännölliset ohjeet tai itsesääntely merkittävästi edistäisi havaittujen ongelmien ratkaisemista. Lainsäädäntövaihtoehtoja koskevat ehdotukset viiden karsinogeenin osalta (työperäisen altistumisen raja-arvot liitteessä III) tehtiin tutkijoiden, työnantajien, työntekijöiden ja jäsenvaltioiden edustajien kuulemisen perusteella. Useimpien karsinogeenien osalta analysoitiin sekä tiukempia että vähemmän tiukkoja vaihtoehtoja. Valittujen vaihtoehtojen katsotaan täydentävän olemassa olevia REACH-asetuksen toimenpiteitä ja tuovan niihin lisäarvoa. Sidosryhmille voidaan tarjota oikeusvarmuus parhaiten siten, että direktiivissä luetellaan selvästi kemialliset tekijät ja niihin sovellettavat työperäisen altistumisen raja-arvot, jolloin pystytään hallitsemaan kemiallisten karsinogeenien tuottaman työperäisen altistumisen riskiä.

Mitkä toimijat kannattavat mitäkin vaihtoehtoa?

Työturvallisuuden ja työterveyden neuvoo-antavassa komiteassa edustettuina olevat työmarkkinaosapuolet ja jäsenvaltiot kannattavat valittuja vaihtoehtoja. Jotta voidaan helpottaa työnantajien teknisiä tai taloudellisia haasteita, kahden aineryhmän (kadmium ja sen epäorgaaniset yhdisteet sekä beryllium ja epäorgaaniset berylliumyhdisteet) osalta esitetään siirtymäkausia kaikilla toimialoilla ja yhden aineryhmän (arseniuhappo ja sen suolat ja epäorgaaniset arseeniyhdisteet) osalta kuparinsulatuksen alalla.

C. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon vaikutukset

Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon hyödyt?

Parhaaksi arvioidun toimintavaihtoehdon hyöty saadaan siitä, että yli 1 000 000 EU:n työntekijän suojele kohenee ja ehkäistään yli 22 000 työperäistä sairastapausta.

Näin ollen se parantaa työntekijöiden ja heidän perheenjäsentensä elämänlaatua ja pienentää välittömiä ja välillisiä terveydenhuollon kustannuksia. Sosiaaliturvajärjestelmät hyötyvät, kun hoitokustannukset vähenevät ja ammattitaitoihin liittyvästä työelämän ulkopuolelle joutumisesta tai varhaiseläkkeelle siirtymisestä sekä niistä maksettavista korvauksista syntyy vähemmän kustannuksia. Työnantajien saama hyöty näkyy vähentyneiden poissaolojen ja paremman tuottavuuden muodossa. EU:n tason työperäisen altistumisen raja-arvojen vahvistaminen lisää myös selkeyttä työnantajien ja täytäntöönpanoviranomaisten kannalta.

Komission teettämä tutkimus osoittaa, että eri sidosryhmille koituvat odotetut suurimmat hyödyt ovat seuraavat: formaldehydiä koskevan raja-arvon käyttöönotto: työntekijöiden osalta 1–5 miljardia euroa ja hallintoviranomaisten osalta 181 miljoonaa euroa; berylliumia koskevan raja-arvon käyttöönotto: 15 miljoonaa euroa yritysten osalta.

Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon kustannukset?

Joidenkin karsinogeenien osalta parhaaksi arvioitu vaihtoehto vaikuttaa yritysten toimintakustannuksiin, kun niiden on otettava käyttöön lisää suojaavia ja ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä. Tämä koskee erityisesti formaldehydiä sekä kadmiumia ja sen epäorgaanisia yhdisteitä, joiden osalta valitun vaihtoehdon kokonaiskustannukset toimialalle yli 60 vuoden ajanjaksolla ovat arviolta 1,72 miljardia euroa (formaldehydi) ja 447 miljoonaa euroa (kadmium).

Formaldehydin tapauksessa yritysten lukumäärä on kuitenkin erittäin suuri ja kadmiumin tapauksessa vaikutus kohdistuisi pääasiassa suuriin yrityksiin. Sen vuoksi yritys kohtaisten kustannusten odotetaan olevan vähäisiä molempien aineiden osalta. Parhaaksi arvioiduilla toimintavaihtoehdoilla ei lisätä tiedottamisvelvoitteita eikä aiheuteta lisää hallinnollista rasitusta yrityksille, eivätkä ne todennäköisesti aiheuta merkittäviä ympäristöön liittyviä kustannuksia.

Mitkä ovat vaikutukset suuriin yrityksiin sekä pk- ja mikroyrityksiin?

Kadmium- ja arseeniyhdisteitä käyttävillä tuotannonaloilla ei ole merkittävästi pk-yrityksiä, toisin kuin berylliumia, formaldehydiä ja 4,4'-metyleeni-bis(2-kloorianiliiniä) (MOCAa) käyttävillä aloilla. Analyysin mukaan ne pk-yritykset, joille aiheutuu kustannuksia, pystyvät kantamaan nämä kustannukset. Eniten kustannuksia aiheutuu pk-yrityksille, joissa käsitellään formaldehydiä ja berylliumia, ja erityisesti niille yrityksille, jotka eivät ole vielä investoineet työntekijöiden suojelemaan joko suljettujen järjestelmien tai korvaavien aineiden kautta. Pk-yrityksille aiheutuvat kustannukset ovat kuitenkin selvästi alle 1 prosentti niiden liikevaihdosta, eikä ehdotettujen raja-arvojen odoteta johtavan pk-yritysten lopettamiseen tai työllisyysvaikutuksiin.

Kohdistuuko jäsenvaltioiden budjettiin ja julkishallintoon merkittäviä vaikutuksia?

Täytäntöönpanoviranomaisille saattaa aiheutua hallinnollisia ja täytäntöönpanoon liittyviä lisäkustannuksia. Kustannusten ei kuitenkaan odoteta olevan merkittäviä. EU:n tason raja-arvojen vahvistamisella säästetään kustannuksia, kun raja-arvoja ei tarvitse laatia kansallisella tasolla. Valitun vaihtoehdon pitäisi myös osaltaan pienentää jäsenvaltioiden sosiaaliturva- ja terveydenhuoltojärjestelmien kustannuksia vähentämällä sairauksia.

Onko toimenpiteellä muita merkittäviä vaikutuksia?

Valituilla vaihtoehdoilla on myönteinen vaikutus kilpailuun sisämarkkinoilla, koska niillä vähennetään kilpailueroja sellaisten yritysten välillä, jotka toimivat jäsenvaltioissa, joissa on eri kansalliset raja-arvot. Valituilla vaihtoehdoilla ei pitäisi olla merkittävää vaikutusta EU:n yritysten ulkoiseen kilpailukykyyn. Useimmissa tapauksissa valitut vaihtoehdot sopivat EU:n ulkopuolisissa maissa vahvistettujen vastaavien toimenpiteiden alempaan tasoon, mikä viittaa siihen, että nämä toimenpiteet on mahdollista saavuttaa, ne heijastavat parhaita käytäntöjä ja ovat suhteellisen kunnianhimoisia sikäli, että niillä pyritään asettamaan työntekijöiden suojelulle kansainvälisesti korkeatasoiset vaatimukset. Vaikutukset perusoikeuksiin ovat positiivisia – erityisesti mainittakoon perusoikeuskirjan 2 artiklassa vahvistettu oikeus elämään ja 31 artiklassa vahvistettu oikeus oikeudenmukaisiin ja kohtuullisiin ja samalla terveellisiin, turvallisiin ja ihmisarvoisiin työoloihin ja työehtoihin.

D. Seuranta

Milloin asiaa tarkastellaan uudelleen?

Karsinogeeni- ja mutageenidirektiiviin ehdotetun tarkistuksen vaikuttavuutta on tarkoitus mitata, kun EU:n työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmää arvioidaan direktiivin 89/391/ETY 17a artiklan mukaisesti. Seuraava arviointi voisi mahdollisesti kattaa vuodet 2017–2022.